

APSTIPRINĀTA

ar VAS "Latvijas dzelzceļš"

2021.gada 5.jūlijā

Valdes lēmumu Nr.VL – 34/246

Detalizēta kārtība, kādā tiek nodrošināta vagonu uzskaitē un pārrobežu pārvadājumi Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Detalizētā kārtība, kādā tiek nodrošināta vagonu uzskaitē un pārrobežu pārvadājumi Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām (turpmāk – Kārtība) ir izstrādāta, pamatojoties uz 2021. gada 24. maija ar VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes lēmumu Nr.VL-25/201 pieņemto un ar Valsts dzelzceļa administrāciju 2021. gada 19. maijā saskaņoto "Kārtību, kādā tiek nodrošināta vagonu uzskaitē un pārrobežu pārvadājumi Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām".

1.2. Kārtībā lietotie termini:

1.2.1. **ārpakalpojuma sniedzējs** – pārvadātājs, kuram ir tiesības veikt kravas pārvadājumus Latvijas teritorijas iecirknī no robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai, kuram ir noslēgti līgumi ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par vilces līdzekļu izmantošanu un kuru infrastruktūras pārvadātājs ir izraudzījies vilces pakalpojumu vai citu starpniecības pakalpojumu (Ministru kabineta 25.08.2020. noteikumu Nr. 540 ietvaros) nodrošināšanai pierobežas iecirkņos;

1.2.2. **infrastruktūra** - publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra;

1.2.3. **IS** – informācijas sistēma (-as);

1.2.4. **kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmums** – dzelzceļa uzņēmums no ārvalsts, kas ir Latvijas kaimiņvalsts, kurš veic pārvadājumus savā teritorijā pirms Latvijas robežas šķērsošanas, pamatojoties uz SMGS vai CIM pavadzīmes noteikumiem, un kurš ir tiesīgs nodrošināt vilces pakalpojumus Latvijas teritorijā no robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai;

1.2.5. **MGSP** – starpvalstu saskares punkts – viena no divām robežstacijām, kurā tiek uzskaitīta vagonu un vilcienu nodošana/pieņemšana starp divu kaimiņvalstu dzelzceļiem;

1.2.6. **pārvadātājs** – komercsabiedrība, kas saņēmusi pārvadātāja licenci dzelzceļa pārvadājumu veikšanai starp stacijām un veic starptautiskos kravas pārvadājumus, pamatojoties uz SMGS vai CIM dzelzceļa pavadzīmi;

1.2.7. **vilces pakalpojuma pieteicējs** – Latvijas Republikā reģistrēts dzelzceļa pārvadātājs, kuram nav noslēgti līgumi ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par vilces līdzekļu izmantošanu un kurš vēlas saņemt starpniecības pakalpojumu;

1.2.8. **starpniecības pakalpojums** – infrastruktūras pārvaldītāja pakalpojums, kas tiek sniegts vilces pakalpojuma pieteicējam, lai nodrošinātu vilces līdzekļu izmantošanu vai citus pakalpojumus (Ministru kabineta 25.08.2020. noteikumu Nr. 540 ietvaros) pierobežas iecirkņos;

1.3. Kārtība regulē infrastruktūras pārvaldītāja atbilstoši Dzelzceļa likumā noteiktajai kompetencei pēc pieprasījuma nediskriminējošā veidā visiem pārvadātājiem sniedzamo starpniecības pakalpojumu, un vagonu uzskaiti, kas izriet no infrastruktūras pārvaldītāja dalības starptautiskajās dzelzceļa transporta organizācijās, kā arī no līgumiem par pārrobežu pārvadājumu nodrošināšanu.

1.4. Lēmumu par jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, tai skaitā gan par piekļuves noteikšanu un novērtēšanu, gan par atsevišķu vilcienu ceļu iedalīšanu, un lēmumu par infrastruktūras maksām, tai skaitā maksas noteikšanu un iekasēšanu pieņem dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtiskās funkcijas veicējs – AS “LatRailNet”, saskaņā ar Dzelzceļa likuma prasībām.

2. Līguma par vilces līdzekļu izmantošanu pierobežas iecirkņos noslēgšanas kārtība

2.1. Vilces pakalpojuma pieteicējs, kas vēlas saņemt starpniecības pakalpojumu, iesniedz infrastruktūras pārvaldītājam pieteikumu par līguma par starpniecības pakalpojuma noslēgšanu.

Vilces pakalpojuma pieteicējam ir tiesības neizmantojot starpniecības pakalpojumu, bet slēgt līgumu tiešā veidā ar citiem pārvadātājiem vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem par nepieciešamo vilces pakalpojumu.

Infrastruktūras pārvaldītājs, slēdzot līgumu par starpniecības pakalpojuma sniegšanu, nosaka starpniecības pakalpojuma maksu, kas iekļauj izmaksas, kuras saistītas ar starpniecības pakalpojuma sniegšanu, tām piemērojot samērīgo peļņu.

Starpniecības līguma priekšmets – nodrošināt vilces pakalpojuma pieteicējam iespēju kravas nogādāšanai no valsts robežas līdz pieņemšanas/ nodošanas stacijai un no pieņemšanas/ nodošanas stacijas līdz valsts robežai, izmantojot publiskā iepirkuma rezultātā izraudzītā ārpalpojuma sniedzēja vilces pakalpojumus, lai vilces pakalpojuma pieteicējs varētu izpildīt savas saistības, kas izriet no pārvadājuma līguma.

Vilces pakalpojuma pieteicēja krava ir krava, kura ir noformēta ar SMGS dzelzceļa pavadzīmi, kuras 22. ailē iecirknī Latvijas robeža - pieņemšanas/ nodošanas stacija kā pārvadātājs ir norādīts vilces pakalpojuma pieteicējs.

2.2. Infrastruktūras pārvaldītāja starpniecības pakalpojuma sniegšana ietver publiskā iepirkuma procedūras organizēšanu, lai izvelētu ārpalpojuma sniedzēju, līguma noslēgšanu pēc iepirkuma rezultātiem ar uzvarētāju – ārpalpojuma sniedzēju – par vilces pakalpojumu sniegšanu vilces pakalpojuma pieteicējam un līguma noslēgšanu ar vilces pakalpojuma pieteicēju par infrastruktūras pārvaldītāja starpniecības pakalpojumu.

2.3. Vilces pakalpojuma pieteicējam ir tiesības saņemt starpniecības pakalpojumu, ja vilces pakalpojuma pieteicējs ir saņēmis pārvadātāja licenci, kā arī vienoto drošības sertifikātu vai drošības sertifikāta B daļu ar tiesībām darboties attiecīgā posmā no pieņemšanas/nodošana stacijas līdz kravas gala stacijai un ir noslēdzis līgumu ar

infrastrukturāras pārvaldītāju par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu Latvijas teritorijā.

2.4. Infrastrukturāras pārvaldītājs starpniecības pakalpojuma ietvaros nodrošina starpniecības pakalpojuma uzskaiti, kā arī norēķinus ar ārpakalpojuma sniedzēju par tā sniegtajiem vilces pakalpojumiem vilces pakalpojuma pieteicējam.

2.5. Infrastrukturāras pārvaldītājs starpniecības pakalpojuma nodrošināšanai izraugās ārpakalpojuma sniedzēju un slēdz ar to līgumu par vilces līdzekļu izmantošanas kārtību Latvijas teritorijā pierobežas iecirkņos no valsts robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām (arī – līgums par vilces līdzekļu izmantošanu), līgumā norādot, kā vilces pakalpojuma pieteicējs varēs izmantot ārpakalpojuma sniedzēja nodrošinātos vilces pakalpojumus.

2.6. Publiskā iepirkuma un līguma ar ārpakalpojuma sniedzēju priekšmets – vilces pakalpojums, kas tiek sniegts vilces pakalpojuma pieteicējam un ietver vilci (ārpakalpojuma sniedzēja vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu lokomotīvu un lokomotīvu brigāžu darbu), lokomotīvu un lokomotīvu brigāžu apkalpošanu, ārpakalpojuma uzskaiti, kustības drošības prasību ievērošanas nodrošināšanu, norēķinus ar ārpakalpojuma sniedzēju u.c. darbības, kas tieši saistītas ar vilces pakalpojuma nodrošināšanu.

2.7. Infrastrukturāras pārvaldītājs izvēlas ārpakalpojuma sniedzēju, veicot publisko iepirkumu, nediskriminējošā veidā nodrošinot pieeju (dalību) publiskajam iepirkumam visām personām, kuras atbilst publiskā iepirkuma nolikumā norādītajām prasībām:

2.7.1. Pretendentam jābūt izsniegtam Vienotajam drošības sertifikātam, kura B daļā ir norādīts pierobežas posms no valsts robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijām;

2.7.2. Pretendentam jābūt noslēgtam līgumam ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu par vilces līdzekļu izmantošanu Latvijas teritorijā;

2.7.3. Pretendentam jābūt noslēgtam līgumam ar infrastruktūras pārvaldītāju par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu Latvijas teritorijā.

2.8. Infrastrukturāras pārvaldītāja veidotais publiskais iepirkums ārpakalpojuma sniedzēja izraudzīšanai tiek rīkots saskaņā ar 2020. gada 10. februāra VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes lēmuma Nr.VL-8/67 apstiprinātajiem "Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" iepirkumu noteikumiem" (turpmāk – Iepirkuma noteikumi).

2.9. Infrastrukturāras pārvaldītājam jānodrošina cenas noteikšanas mehānisms, kurš nodrošina godīgu samaksu ārpakalpojuma sniedzējam par vilces līdzekļu izmantošanu, kā arī paredz vilces pakalpojuma pieteicējam visizdevīgāko pakalpojuma cenu, balstoties uz konkurenci ārpakalpojuma sniedzēja izraudzīšanai publiskā iepirkuma ietvaros.

2.10. Publiskā iepirkuma pretendents iesniedz diferencētu (pa pierobežas iecirkņiem) pakalpojuma cenas piedāvājumu, kurš nodrošina pretendenta faktisko izmaksu segšanu, kam pieskaitīta pretendenta peļņas likme, atbilstoši publiskā iepirkuma dokumentācijas prasībām.

3. Vilcienu kustības drošības prasības ievērošanas kārtība pierobežas iecirkņos

3.1. Atbilstoši Dzelzceļa likumam un Dzelzceļa drošības noteikumiem (2020. gada 9. jūnija MK Noteikumi Nr.375) izsniegtais vienotais drošības sertifikāts vai drošības sertifikāta B daļa (ārpakalpojuma sniedzējam), tāpat kā drošības apliecība (infrastrukturāras pārvaldītājam) apliecina, ka tā turētājs pārzina un ievēro attiecīgās jomas likumdošanu, ka tam ir atbilstoši

tehniskie līdzekļi, apmācīts personāls un ka tas ir izveidojis savu drošības pārvaldības sistēmu un spēj droši darboties paredzētajā darbības telpā.

3.1.1. Ar drošību saistītie aspekti (t.sk., aspekti, kuri saistīti ar drošību pierobežas iecirkņos) ir atbilstoši atspoguļoti arī līgumsaistībās (t.sk., ar iesaistīto kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu) un ir iekļaujami satiksmes drošības pārvaldības sistēmās.

3.1.2. Starpniecības pakalpojuma ietvaros ārpakalpojuma sniedzēja drošības sertifikāts un infrastruktūras pārvaldītājam drošības apliecība apliecina, ka drošības pārvaldības sistēmā ir iekļauti visi drošības aspekti saskaņā ar Dzelzceļa likumu un Dzelzceļa drošības noteikumiem (2020. gada 9. jūnija MK Noteikumi Nr.375) un ka tā turētājs spēj nodrošināt atbilstošu drošības līmeni.

3.1.2. Starpniecības pakalpojuma ietvaros ārpakalpojuma sniedzējam esošais vienotais drošības sertifikāts un infrastruktūras pārvaldītājam esošā drošības apliecība norādītajos iecirkņos apliecina, ka drošības pārvaldības sistēmā ir iekļauti visi drošības aspekti saskaņā ar Dzelzceļa likumu un Dzelzceļa drošības noteikumiem (2020. gada 9. jūnija MK Noteikumi Nr.375) un ka tā turētājs spēj nodrošināt atbilstošu drošības līmeni.

3.2. Ārpakalpojuma sniedzējs, vilces pakalpojuma pieteicējs un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs ir atbildīgi katrs par savas sistēmas daļas ekspluatācijas drošību un ar to saistīto risku kontroli, kā arī savu darbinieku un citu personu, kuru pakalpojumus viņi izmanto, darbībām.

3.2.1. Starpniecības pakalpojuma ietvaros pierobežas posmā no valsts robežas līdz pieņemšanas/nodošanas stacijai par vilciena sastāvu un ar kravas nogādāšanu saistītajām darbībām (t.sk., savu darbinieku vai savu apakšuzņēmēju darbībām) ir atbildīgas ārpakalpojuma sniedzējs, kurš publiskā iepirkuma rezultātā tiek izraudzīts vilces pakalpojuma nodrošināšanai citiem Latvijas pārvadātājiem (vilces pakalpojuma pieteicējiem).

3.2.2. Ārpakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu vilces līdzekļu un to brigāžu darbībām uz Latvijas publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras, kā arī privātajiem piededceļiem. Regresa kārtībā ārpakalpojuma sniedzējs savu kompetenču ietvaros var nodrošināt atbildības pārņemšanu uz kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem, balstoties uz savstarpējiem līgumiem par vilces līdzekļu izmantošanu.

3.3. Ārpakalpojuma sniedzēja drošības pārvaldības sistēmās jābūt iekļautiem sekojošiem ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu vilces līdzekļu izmantošanu saistītiem aspektiem:

3.3.1. nosacījums, ka kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem jāievēro Latvijas Republikas un dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasības;

3.3.2. kārtība, kādā kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumiem ir iespēja iepazīties ar satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;

3.3.3. kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma pienākums nodrošināt, ka tā darbinieki ir apmācīti un apguvuši satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, tiem veikta periodiskā zināšanu pārbaude un ir saņemts pozitīvs slēdziens (atļauja) par tiesībām strādāt pierobežas iecirkņos;

3.3.4. kārtība, kā tiek veiktas lokomotīvu brigāžu darbības pārbaudes, un brigāžu atpūtas kārtība;

3.3.5. nosacījums, ka kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma vilces līdzekļi un to aprīkojums ir savietojami ar dzelzceļa infrastruktūru un to tehniskais stāvoklis nodrošina satiksmes drošību;

3.3.6. saziņas valoda ar kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma vilcienu brigādi;

3.3.7. kārtība, kādā izmeklē dzelzceļa satiksmes negadījumus.

3.4. Ņemot vērā 2.1., 2.5. un 2.6. punktos norādītās Starptautiskās pakalpojumā iesaistītās puses, to līgumattiecības un veicamās darbības, paredzams sekojošs civiltiesiskās atbildības sadalījums par negadījumiem iecirknī no valsts robežas līdz pieņemšanas nodošanas stacijai, izmantojot infrastruktūras pārvaldītājas sniegto starptautiskās pakalpojumu:

3.4.1. Atbildība par infrastruktūras bojājumiem, vilcienu kustības traucējumiem un videi nodarīto kaitējumu izriet no līguma ar infrastruktūras pārvaldītāju par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, kas tiek slēgts starp infrastruktūras pārvaldītāju un attiecīgo pārvaldītāju. Par infrastruktūras bojājumiem, vilcienu kustības traucējumiem un videi nodarīto kaitējumu atbild Latvijas pārvaldītājs, kas ir izmantojis infrastruktūru (jaudu) attiecīgajā iecirknī;

3.4.2. Atbildība par kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma lokomotīves bojājumiem un brigādes veselības kaitējumiem izriet no līguma par vilces nodrošināšanu, kas tiek slēgts starp ārpalpojuma sniedzēju un kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu. Kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmuma – lokomotīves īpašnieka – priekšā atbild Latvijas pārvaldītājs – ārpalpojuma sniedzējs, kuram ir līgums ar šo kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumu par vilces nodrošināšanas kārtību pierobežas iecirkņos;

3.4.3 Atbildība par inventārā parka vagona bojājumiem (iznīcināšanu) vagonu īpašnieka (dzelzceļa administrācijas, Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta padomes izpratnē) izriet no Noteikumiem par citu valstu īpašuma kravas vagonu ekspluatāciju, numuru uzskaiti un norēķiniem par to lietošanu (oriģinālais nosaukums – *Правила эксплуатации, пономерного учета и расчетов за пользование грузовыми вагонами собственности других государств*, apstiprināti dzelzceļa administrāciju pilnvaroto pārstāvju 24.05.1996. sēdē ar grozījumiem). Dzelzceļa administrācijas – vagona īpašnieces – priekšā ir atbildīgs VAS "Latvijas dzelzceļš" kā Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta padomes asociētais loceklis.

3.4.4. Atbildība par privātā vagona un kravas bojājumiem izriet no pārvaldājuma līguma noteikumiem, kas ir izklāstīti Nolīgumā par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS). Vagona īpašnieka un kravas nosūtītāja/saņēmēja priekšā ir atbildīgs juridiskais pārvaldītājs (saskaņā ar SMGS pavadzīmes 22. ailes datiem).

3.4.5. Atbildīgajām pusēm ir tiesības regresa kārtībā prasīt zaudējumu atlīdzību no vainīgās personas.

4. Izmaksu par vilces līdzekļu izmantošanu un infrastruktūras maksas par vilcieniem, kuriem vilces līdzekļus pierobežas iecirkņos nodrošina ārpalpojuma sniedzējs un/vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumi, kompensēšanas un sadalīšanas kārtība

4.1. Līguma par vilces līdzekļu izmantošanu pierobežas iecirkņos saturs ir izvēlētā ārpalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumi nodrošināt nepārtrauktu un savlaicīgu vilces pakalpojumu jebkuram vilces pakalpojuma pieteicējam, kuram tas nepieciešams, bez

diskriminācijas ar tiesībām saņemt no vilces pakalpojuma pieteicēja atlīdzību par Vilces pakalpojumu sniegšanu.

4.2. Publiskajā iepirkumā izraudzītajiem ārpakalpojuma sniedzējiem ir pienākums nodrošināt Kārtības 2.6. punktā noteikto Vilces pakalpojumu sniegšanu vilces pakalpojuma pieteicējam, nosakot Vilces pakalpojuma maksu un šīs maksas veidojošo atsevišķo komponentu izmaksas, kas nepārsniedz publiskajā iepirkumā norādītās ārpakalpojuma sniedzēja faktiskās izmaksas, kam pieskaitīta samērīga peļņa, un kas piemērojamas vilces pakalpojuma pieteicēja pasūtīto dzelzceļa pārvadājumu veikšanai pierobežas iecirkņos no valsts robežas līdz kravu pieņemšanas/nodošanas stacijai un no kravu pieņemšanas/nodošanas stacijas līdz valsts robežai noteiktā dzelzceļa iecirknī, t.i.:

- i Lokomotīves izmantošanas izmaksas iecirknī (EUR par lokomotīves darba stundu)
- ii Lokomotīves brigādes izmaksas iecirknī (EUR par lokomotīves brigādes darba stundu)
- iii Citas ar Vilces pakalpojumu sniegšanu un norēķiniem saistītās izmaksas (EUR mēnesī)

Vilces pakalpojuma maksu aprēķina, pamatojoties uz publiskā iepirkuma rezultātā noteikto ārpakalpojuma sniedzēja maksu un tās veidojošajām izmaksām.

4.3. Vilces pakalpojuma pieteicējs veic norēķinus, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar infrastruktūras pārvaldītāju par starpniecības pakalpojuma sniegšanu.

Infrastruktūras pārvaldītājs izmaksas par Vilces pakalpojumu sniegšanu, kur vilces līdzekļus pierobežas iecirkņos nodrošina ārpakalpojuma sniedzējs vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumi starpniecības pakalpojuma ietvaros, sadala proporcionāli vilces pakalpojuma pieteicēja un ārpakalpojuma sniedzēja starpā atbilstoši pārvesto vagonu kilometru skaitam pierobežas iecirknī, izmantojot sekojošu aprēķinu:

$$V_{\text{sum pak}} = (\sum L_{\text{vilc}} * L_{\text{st}} + L_{\text{brig}} * L_{\text{st br}}) + F_{\text{izm}}, \text{ kur}$$

$V_{\text{sum pak}}$ – vilces pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas dzelzceļa iecirkņos (EUR);

L_{vilc} – lokomotīves izmantošanas likme (EUR/stundā)

L_{st} – vilces pakalpojumā izmantotais lokomotīvu stundu skaits (stundas)

L_{brig} – lokomotīves brigādes darba izmantošanas likme (EUR/stundā)

$L_{\text{st br}}$ – vilces pakalpojumā izmantotais lokomotīvu brigāžu darba stundu skaits (stundas)

F_{izm} - ar vilces pakalpojumu sniegšanu un norēķiniem citas saistītās izmaksas (EUR)

un

$$KM_p = V_{\text{sum pak}} / NVK * NVK_p, \text{ kur}$$

KM_p – vilces pakalpojuma pieteicēja maksājums par vilces pakalpojumu norēķina periodā;

NVK – starpniecības pakalpojumam nodrošinātais vagonu kilometru skaits norēķinu periodā;

NVK_p – vilces pakalpojuma pieteicējam pārvesto vagonu kilometru skaits.

4.3.1. Vilces pakalpojuma pieteicējs, kurš saņem vilces pakalpojumu (norādīts SMGS pavadzīmes 22. ailē posmā no valsts robežas līdz vagonu pieņemšanas/nodošanas stacijai), nodrošina informācijas ievadišanu infrastruktūras pārvaldītāja informatīvajās sistēmās (IS) vai

tās iesniegšanu uzskaites un norēķinu veikšanai par starpniecības pakalpojumā pārvesto vagonu skaitu vilces pakalpojuma pieteicēja dzelzceļa pārvadājumu nodrošināšanā no valsts robežas līdz vagonu pieņemšanas/nodošanas stacijai un no vagonu pieņemšanas/nodošanas stacijas līdz valsts robežai noteiktos dzelzceļa iecirkņos, kā arī par vagonu pieņemšanu/nodošanu sekojošiem dzelzceļa pārvadātājiem dzelzceļa robežstacijās.

4.4. Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, pamatojoties uz noslēgto līgumu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, kā arī ņemot vērā līgumā par starpniecības pakalpojuma sniegšanu noteikto, tiek sadalīta proporcionāli ārpakalpojuma sniedzēja un vilces pakalpojuma pieteicēja starpā atbilstoši pārvesto vagonu kilometru skaitam dzelzceļa pārvadājumos pierobežas iecirkņos, izmantojot sekojošu aprēķinu:

$$IMK_p = IM / NVK * NVK_p \text{ un } IMK_{\text{ārp}} = IM - IMK_p, \text{ kur}$$

IMK_p – vilces pakalpojuma pieteicējam aprēķinātā infrastruktūras maksa

$IMK_{\text{ārp}}$ – ārpakalpojuma sniedzējam aprēķinātā infrastruktūras maksa

IM – kopējā infrastruktūras izmantošanas maksa starpniecības pakalpojumā

NVK – starpniecības pakalpojumā veiktais kopējais vagonu kilometru skaits norēķinu periodā;

NVK_p – vilces pakalpojuma pieteicējam pārvesto vagonu kilometru skaits

4.5. Vilces pakalpojuma pieteicēja kopējās kompensējamās izmaksas nosaka, nepārsniedzot to faktiskās sniegšanas izmaksas, kam pieskaitīta infrastruktūras pārvaldītāja starpniecības pakalpojuma maksa un samērīga peļņa, sekojot aprēķinam:

$$KI_p = KM_p + SI * (1 + SP) + IMK_p, \text{ kur}$$

KM_p – vilces līdzekļu izmantošanas kompensējamās izmaksas, kurās iekļauj faktiskus maksājumus par vilces līdzekļu izmantošanu, kuri izriet no līguma par vilces līdzekļu izmantošanu, t.sk. rezerves vilces piesūtīšanas, rezerves lokomotīves brigādes u.c., kā arī Kārtības 3.2. punktā drošības pārvaldības sistēmā iekļautās risku vadības izmaksas (piemēro, ja no vilces pakalpojuma pieteicēja netiek prasīts atlīdzināt nodarīto kaitējumu).

SI – infrastruktūras pārvaldītāja starpniecības pakalpojuma nodrošināšanas faktiskās izmaksas, kas saistītas ar ārpakalpojuma sniedzēja vilces piesaistīšanu un savstarpējiem norēķiniem.

SP – samērīgā peļņa, ko aprēķina kā infrastruktūras pārvaldītāja noteikto kapitāla atdeves likmi.

IMK_p – infrastruktūras maksas kopējās kompensējamās izmaksas, kurās iekļauj faktiskus maksājumus par vilcieniem, kuriem vilces līdzekļus pierobežas iecirkņos nodrošina ārpakalpojuma sniedzējs un/vai kaimiņvalstu dzelzceļa uzņēmumi.

4.5.1. Norēķini ar vilces pakalpojuma pieteicēju tiek veikti reizi mēnesī līdz tekošā mēneša 15. datumam par iepriekšējā kalendārā mēneša atskaites periodu.

4.6. Infrastruktūras pārvaldītājs veic norēķinus ar ārpakalpojuma sniedzēju, pamatojoties uz noslēgto līgumu par vilces līdzekļu izmantošanu pierobežas iecirkņos.

Ārpakalpojuma sniedzējs par vilces pakalpojumu sniegšanu saņem vilces pakalpojuma pieteicēja maksājumu (KM_p) par vilces pakalpojumu sniegšanu norēķina periodā atbilstoši Kārtības 4.3. punktā noteiktajai kārtībai.

4.6.1. Norēķini ar ārpakalpojuma sniedzēju tiek veikti reizi mēnesī līdz tekošā mēneša 20. datumam par iepriekšējā kalendārā mēneša atskaites periodu.

4.7. Ja vilces pakalpojuma pieteicējs uz savstarpējas vienošanās pamata ar ārpakalpojuma sniedzēju pats nodrošina pakalpojuma daļas vai vilces pakalpojuma maksas sastāvā iekļauto izmaksu kompensēšanu ārpakalpojuma sniedzējam, kuras saistītas ar vilces līdzekļu izmantošanu, šo pakalpojuma daļu izmaksas netiek iekļautas kopējās kompensējamajās izmaksās (KM_p), kuras vilces pakalpojuma pieteicējs kompensē ārpakalpojuma sniedzējam.

4.7.1. Par vilces pakalpojuma izmaksu neiekļaušanu norēķinos ar vilces pakalpojuma pieteicēju ārpakalpojuma sniedzējs informē infrastruktūras pārvaldītāju līdz tekošā mēneša 10. datumam par iepriekšējā kalendārā mēneša atskaites periodu vai citu atskaites periodam sekojošu laika periodu.

4.8. Vilces pakalpojuma pieteicējs pārskaita infrastruktūras pārvaldītājam drošības naudu vai iesniedz bankas garantiju līdz Vilces pakalpojuma izmantošanas uzsākšanai, kas tiek uzskatīta par maksājuma saistību izpildes nodrošinājumu starpniecības pakalpojumos.

4.9. Ārpakalpojuma sniedzējs apņemas sniegt infrastruktūras pārvaldītājam izpildes garantijas vēstuli saskaņā ar publiskā iepirkuma noteikumiem, kas tiek uzskatīta par maksājuma saistību izpildes nodrošinājumu vilces pakalpojumu saistību izpildei un Kārtības 3. punktā noteikto vilcienu kustības drošības prasību ievērošanai pierobežas iecirkņos.

5. Vagonu uzskaites kārtība

5.1. Vispārīgā vagonu uzskaites kārtība detalizēti ir noteikta infrastruktūras pārvaldītāja Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos, kas ir apstiprināti ar 2020. gada 31. augusta VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes lēmumu Nr.VL-55/339. Šīs Kārtības ietvaros tiek definēti vagonu uzskaites nosacījumi pierobežu iecirkņos.

5.2. Infrastruktūras pārvaldītājs, izmantojot infrastruktūras pārvaldītāja IS un tajās aprādāto informāciju, uzskaita katra vagona atrašanas laiku Latvijas dzelzceļa infrastruktūrā.

5.2.1. Infrastruktūras pārvaldītājs uzskaita šādus laikus, kad katrs vagona atrodas katra konkrētā dzelzceļa pārvadātāja valdījumā: vagonu uzskaitē noteiktajā pārskata periodā (diennakts, dekāde, mēnesis, ceturksnis, gads), konteineru uzskaitē noteiktajā pārskata periodā (diennakts, dekāde, mēnesis, ceturksnis, gads). Vagonu uzskaitē tiek veikta pēc pārskata dzelzceļa diennaktīm.

5.3. Vagonu uzskaitē tiek veikta par katru mēnesi sekojošā laika posmā: no pēdējās dienas plkst. 18:01 (GMT+3) mēnesī pirms pārskata mēneša līdz pārskata mēneša pēdējās dienas plkst.18:00 (GMT+3), ieskaitot.

5.4. Pierobežas iecirkņos par informācijas sniegšanu par operācijām ar vagoniem atbildīgs ir Latvijas pārvadātājs, kas norādīts SMGS pavadzīmes 22. ailē posmā no MGSP līdz vagonu pieņemšanas/nodošanas stacijai.

5.4.1. Pārvadātājs sniedz informāciju par šādam operācijām ar vagoniem, datumiem un laikiem pierobežas iecirkņos, kā pirmavotus izmantojot Kārtības 5.7. punktā norādītos dokumentus:

5.4.1.1. vagona pieņemšana no ārvalstu komersanta, nodošana ārvalstu komersantam pieņemšanas/nodošanas stacijās vilciena sastāvā;

5.4.1.2. vagona nodošana starp dzelzceļa pārvadātājiem.

5.5. Uzskaitē sākas ar vagona pieņemšanu no kaimiņvalstu dzelzceļa, kas tiek saskaņota ar Latvijas dzelzceļa pārvadātāju (pirmais dzelzceļa pārvadātājs, kas norādīts SMGS pavadzīmes 22. ailē posmā no MGSP līdz vagona pieņemšanas/nodošanas stacijai).

5.5.1. Infrastruktūras pārvaldītājs, izmantojot infrastruktūras pārvaldītāja IS, fiksē vagona šķērsošanu MGSP vilciena sastāvā (saskaņā ar Kārtības 5.1. punktā minēto Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumu 1. pielikumu);

5.5.2. Infrastruktūras pārvaldītājs, izmantojot infrastruktūras pārvaldītāja IS, fiksē vagona pienākšanu pieņemšanas/nodošanas stacijā vilciena sastāvā.

5.6. Par tukšo inventāra parka vagonu, kas tiek pārvadāts pa Latvijas dzelzceļu tranzītā, ir atbildīgs Latvijas pārvadātājs, kurš veic vagona pārvadāšanu.

5.7. Informācijas pirmavoti par operācijām ar vagoniem, datumiem un laikiem ir pārvadājuma dokumenti un dokumenti par operācijām ar kravas vilcienu, vagonu, un kravu, ka arī informācija, kas tika veidota Latvijas pārvadātāja IS. Informācijas sniegšanas kārtība, kā arī informācijas sniegšanas pienākumu sadalījums starp infrastruktūras pārvaldītāju un pārvadātājiem ir noteikts Kārtības 5.1. punktā minētajos Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos.

5.8. Vagona uzskaitē beidzas ar vagona saskaņotu nodošanu uz kaimiņvalstu dzelzceļu.

5.9. Vagona pieņemšanas no kaimiņvalstu dzelzceļa uz Latvijas dzelzceļu un nodošanas no Latvijas dzelzceļa uz kaimiņvalstu dzelzceļu datums un laiks ir faktiskais MGSP šķērsošanas datums un laiks, kas reģistrēts infrastruktūras pārvaldītāja IS, pamatojoties uz saskaņoto vilcienu nodošanas sarakstu (elektroniskā ziņojuma formātā).

5.10. Prasības attiecībā uz vagonu lietošanas noteikumiem infrastruktūras pārvaldītājs nosaka Kārtības 5.1. punktā minētajos Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumos.

5.11. Infrastruktūras pārvaldītājs pēc pieprasījuma slēdz līgumus ar pārvadātājiem par tiesībām izmantot inventārā parka vagonus visā LR teritorijā un norēķinu veikšanu, ja šādu nepieciešamību, ņemot dalību starptautiskajās dzelzceļa transporta organizācijās, nosaka infrastruktūras pārvaldītāja pienākumi, nodrošināt kompleksos starpvalstu norēķinus par inventārā parka vagonu izmantošanu pārvadājumos, tajā skaitā pierobežas iecirkņos.

5.11.1. Infrastruktūras pārvaldītājs nodrošina norēķinus par citu valstu inventāra parka vagonu izmantošanu Latvijas teritorijā (t.sk. pierobežas iecirkņos), Latvijas pārvadātājam pievienojoties centralizētajai komplekso savstarpējo norēķinu sistēmai, saskaņā ar 2020. gada 31. augusta VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes lēmumu Nr.VL-55/341 pieņemtajiem "VAS "Latvijas dzelzceļš" starpniecības norēķinu pakalpojumu sniegšanas noteikumiem".

5.11.2. Līdz ar vagonu uzskaites un norēķinu pakalpojumiem, pārvadātājs var izmantot infrastruktūras pārvaldītāja sniegtos apkalpes vietas operatora pakalpojumus kravas vagoniem (t.sk., privātiem un inventārā parka vagoniem):

5.11.2.1. vagonu tehnisko apskati un apkopi saskaņā ar 2016. gada 8. decembra VAS "Latvijas dzelzceļš" lēmumu Nr.PP-40/387 apstiprinātajiem VAS "Latvijas dzelzceļš" pakalpojuma "kravas vagonu tehniskā apkope" sniegšanas noteikumiem (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 2020.gada 30 novembra Valdes lēmumu Nr.VL-75/461).

5.12. Pārvadātājam ir tiesības nodrošināt savu vagonu uzskaites pienākumus, noslēdzot pakalpojuma līgumu ar citu Latvijas pārvadātāju.

5.13. Infrastruktūras pārvaldītājs nosaka kopējās izmaksas, kas rodas, veicot vagonu uzskaiti, t.sk., starpniecības pakalpojumos izmantotiem vagoniem pierobežas iecirkņos.

5.13.1. Infrastruktūras pārvaldītājs, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar pārvadātāju par starpniecības norēķinu pakalpojumiem, aprēķina pārvadātājam atsevišķu maksājumu par inventārā parka vagonu izmantošanu pierobežas iecirkņos un atsevišķu maksājumu par inventārā parka vagonu izmantošanu pārējā Latvijas Republikas teritorijā saskaņā ar prasībām, kas izriet no Noteikumiem par citu valstu īpašuma kravas vagonu ekspluatāciju, numuru uzskaiti un norēķiniem par to lietošanu (oriģinālais nosaukums – *Правила эксплуатации, пономерного учета и расчетов за пользование грузовыми вагонами собственности других государств*).

5.13.2. Saskaņā ar noslēgto līgumu par starpniecības norēķinu pakalpojumiem, norēķini tiek veikti par visu inventārā parka vagonu izmantošanu laiku, tajā skaitā atsevišķi veicot maksājumu par inventārā parka vagonu izmantošanu pierobežas iecirkņos, kuru aprēķina:

$$M_v = (V_l * V_{st\ p} + S_{l\ vag} * (1 + SP_{min})) + (V_l * V_{st\ c} + S_{l\ vag} * (1 + SP)), \text{ kur}$$

$S_{l\ vag} * (1 + SP_{min}) = 0$, ja izmaksas par pierobežas iecirkņos veikto vagonu uzskaiti tiek iekļautas Dzelzceļa likumā noteiktās minimālās piekļuves pakalpojumu kompleksa infrastruktūras maksā

M_v – maksājums par inventārā parka vagonu izmantošanu

V_l – likme par inventārā parka vagonu izmantošanu, kas izriet no infrastruktūras pārvaldītāja dalības starptautiskajās dzelzceļa transporta organizācijās, kā arī no līgumiem par pārrobežu pārvadājumu nodrošināšanu

$V_{st\ p}$ – inventārā parka izmantoto vagonu stundas pierobežas iecirknī

$V_{st\ c}$ – inventārā parka izmantoto vagonu stundas pārējā Latvijas Republikas teritorijā

SP_{min} – samērīgā peļņa, ko aprēķina kā kapitāla atdeves likmi Dzelzceļa likumā noteiktās minimālās piekļuves pakalpojumu kompleksa infrastruktūras maksai

SP – samērīgā peļņa, ko aprēķina kā infrastruktūras pārvaldītāja kapitāla atdeves likmi

$S_{l\ vag}$ – infrastruktūras pārvaldītāja vagonu uzskaites un savstarpējo norēķinu pakalpojumu nodrošināšanas faktiskās izmaksas

5.13.3. Izmaksas par pierobežas iecirkņos veikto vagonu uzskaiti, nepārsniedzot to faktiskās sniegšanas izmaksas, kurām pieskaitīta samērīga peļņa, publiskās lietošanas dzelzceļa

infrastruktūras maksas noteicējs var iekļaut Dzelzceļa likumā noteiktajā maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu un par piekļuvi infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkalpes vietām, kā atsevišķu maksas komponenti. Šāda infrastruktūras maksa var tikt piemērota dzelzceļa pārvadātājiem pierobežas iecirkņos.

Valdes locekle

V. Balode-Andrūsa